

1. नासत्यो इति कस्य नाम ?

- (A) द्यावापृथिव्योः
- (B) इन्द्रावरुणयोः
- (C) अश्विनोः
- (D) इन्द्राग्न्योः

2. चन्द्ररथा का वर्तते ?

- (A) नदी
- (B) उर्वशी
- (C) उषाः
- (D) यमी

3. ऋग्वेदे कति मण्डलानि सन्ति ?

- (A) नव
- (B) विंशतिः
- (C) दश
- (D) द्वादश

4. कपर्दी देवः कः ?

- (A) अग्निः
- (B) वरुणः
- (C) रुद्रः
- (D) बृहस्पतिः

5. जैमिनीयशाखा कस्य वेदस्य ?

- (A) ऋग्वेदस्य
- (B) यजुर्वेदस्य
- (C) सामवेदस्य
- (D) अथर्ववेदस्य

6. नक्षत्रसम्पातगणनया केन वेदकालो निर्धार्यते ?

- (A) मैक्समूलरः
- (B) वेबरः
- (C) बालगंगाधरतिलकः
- (D) जैकोबी

7. निरुक्तग्रन्थे काण्डसंख्या वर्तते –
 (A) चतुर्दश
 (B) द्वादश
 (C) पंच
 (D) त्रीणि
8. “आ घा ता गच्छ” इति पठ्यते –
 (A) इन्द्रसूक्ते
 (B) वरुणसूक्ते
 (C) विश्वमित्रनदी सम्वादे
 (D) यमयमीसम्वादे
9. “तमसो मा ज्योतिर्गमय” इति कुत्र विद्यते ?
 (A) ऋग्वेदे
 (B) बृहदारण्यके
 (C) अथर्ववेदे
 (D) सामविधाने
10. अधोऽङ्कितानां समीचीनमुत्तरं चिनुत –
(a) सरमा-पणि सम्वादः	1. बृहदारण्यकोप- निषत्
(b) स्वाध्यायान्मा प्रमदः	2. ऋग्वेदस्य दशममण्डले
(c) कल्पः	3. तैत्तिरीयोपनिषत्
(d) आत्मनस्तु कामाय सर्वं प्रियं भवति	4. हस्तः
(a)	(b)	(c)	(d)
(A) 1	3	2	4
(B) 4	2	3	1
(C) 2	3	4	1
(D) 3	2	1	4

11. श्रुतौ यज्ञस्वरूपेण स्तूयते –
 (A) गंगा
 (B) गोदावरी
 (C) विष्णुः
 (D) वरुणः
12. अथर्ववेदस्य ब्राह्मणम् विद्यते –
 (A) शतपथब्राह्मणम्
 (B) गोपथब्राह्मणम्
 (C) ताड्यब्राह्मणम्
 (D) ऐतरेयब्राह्मणम्
13. कृष्णयजुर्वेदेन सम्बद्धास्ति –
 (A) छान्दोग्योपनिषत्
 (B) कठोपनिषत्
 (C) ऐतरेयोपनिषत्
 (D) ईशावास्योपनिषत्
14. तर्कभाषानुसारं कारणं त्रिविधम् –
 (A) समवायि - असमवायि - निमित्तभेदात्
 (B) समवायि - संयुक्तसमवायि - निमित्तभेदात्
 (C) संयोग - संयुक्ततादात्म्य - निमित्तभेदात्
 (D) सहकारि - तादात्म्य - समवायिभेदात् ।
15. ....वाक्यम् भवति –
 (A) ध्वनिसमूहः
 (B) साकांक्षपद समूहः
 (C) शब्दसमूहः
 (D) वर्णसमूहः

16. कीदृशः तर्कभाषासम्मतः अपवर्गः ?
 (A) दुःखस्यात्यन्तिकी निवृत्तिः
 (B) दुःखस्यैकान्तिकी निवृत्तिः
 (C) ब्रह्मसायुज्यम्
 (D) स्वर्गात्मकः ।
17. उपमितिज्ञानं कथं जायते ?
 (A) व्याप्तिज्ञानात्
 (B) इन्द्रियसन्निकर्षात्
 (C) सादृश्यात्
 (D) पदज्ञानात्
18. तर्कभाषानुसारं किमस्ति नवमं द्रव्यम् ?
 (A) जीवः
 (B) जगत्
 (C) दिक्
 (D) आत्मा
19. तर्कभाषायां कति प्रमाणानि ?
 (A) द्वौ
 (B) त्रीणि
 (C) चत्वारि
 (D) सप्त
20. सांख्यकारिकायां कीदृशा गुणाः ?
 (A) इष्टानिष्टोभयात्मकाः
 (B) प्रकाशप्रवृत्तिनियमार्थाः
 (C) सुख-दुःख - रागात्मकाः
 (D) विषादात्मकाः
21. सांख्यकारिकायां कीदृशं केवल्यम् ?
 (A) आत्यन्तिकदुःखनिवृत्तिः
 (B) ऐकान्तिकदुःखनिवृत्तिः
 (C) सुखाभिव्यक्तिः
 (D) ऐकान्तिकात्यन्तिकदुःखनिवृत्तिः
22. सांख्यकारिकायां ज्ञानं कस्य धर्मः ?
 (A) अहङ्कारस्य
 (B) प्रकृतेः
 (C) पुरुषस्य
 (D) बुद्धेः
23. वेदान्तसारे अज्ञानस्य कतिविधा शक्तिः ?
 (A) द्विविधा
 (B) त्रिविधा
 (C) चतुर्धा
 (D) पञ्चधा
24. वेदान्तसारे अनिर्वचनीयं किम् ?
 (A) ईश्वरः
 (B) जीवः
 (C) जगत्
 (D) ब्रह्म
25. वेदान्तसारे लिङ्गाशरीरस्य कति अवयवाः ?
 (A) त्रयोदश
 (B) पञ्चदश
 (C) सप्तदश
 (D) एकोनविंशतिः

26. कर्मणा यमभिप्रैति..... इत्यत्र किम् कारकम् ?

- (A) कर्म
- (B) करणम्
- (C) सम्प्रदानम्
- (D) अधिकरणम्

27. 'निर्मक्षिकम्' – अस्य पदस्य लौकिकविग्रहः भवति –

- (A) निर् + मक्षिका + अम्
- (B) मक्षिका + टा + निर्
- (C) मक्षिक + सुँ + निर्
- (D) मक्षिका + आम् + निर्

28. पाणिनिमते मुनिशब्दस्य का संज्ञा भवति ?

- (A) नदी
- (B) घि
- (C) टि
- (D) अपृक्त

29. समासशास्त्रे प्रथमानिर्दिष्टं किं भवति ?

- (A) उपसर्गः
- (B) अव्ययम्
- (C) उपसर्जनम्
- (D) प्रातिपदिकम्

30. गुण संज्ञा विधायकं सूत्रं किम् ?

- (A) वृद्धिरेचि
- (B) अकः सवर्णे दीर्घः
- (C) आद्गुणः
- (D) अदेड गुणः

31. 'ग्रामं गच्छंस्तृणं स्पृशति' – इत्यत्र द्वितीयाविधायकं सूत्रं किम् ?

- (A) अकथितञ्च
- (B) स्पृहेरीप्सितः
- (C) कर्त्तुरीप्सिततमं कर्म
- (D) तथायुक्तं चानीप्सितम्

32. 'द्वियमुनम्' इत्यत्र कः समासः ?

- (A) द्विगुः
- (B) द्वन्द्वः
- (C) अव्ययी भावः
- (D) तत्पुरुषः

33. अधस्तनयुग्मानां समीचीनां तालिकां विचिनुत –

- (a) हलोऽनन्तराः 1. केवलसमासः
- (b) विशेषसंज्ञा- 2. संयोगः
विनिर्मुक्तः
- (c) प्रायेणान्यपदार्थ- 3. इत्यंभूतलक्षणे
प्रधानः
- (d) जटाभिस्तापसः 4. बहुव्रीहिः

	(a)	(b)	(c)	(d)
(A)	3	4	2	1
(B)	1	2	3	4
(C)	2	1	4	3
(D)	4	3	1	2

34. 'भूतबलिः' इत्यत्र समासः केन सूत्रेण विधीयते ?

- (A) कर्तृकरणे कृता बहुलम्
- (B) चतुर्थी तदर्थाथबलिहितसुखरक्षितैः
- (C) पञ्चमी भयेन
- (D) सप्तमी शौण्डैः

35. क्रियायां स्वातन्त्र्येण विवक्षितोऽर्थः कः स्यात् ?

- (A) कर्म
- (B) करणम्
- (C) कर्ता
- (D) अधिकरणम्

36. भाषाविज्ञाने बलाघातस्य भेदाः सन्ति –

- (A) चत्वारः
- (B) सप्त
- (C) दश
- (D) द्वादश

37. अर्थबोधस्य कति प्रमुखसाधनानि ?

- (A) सप्त
- (B) नव
- (C) एकादश
- (D) त्रयोदश

38. अतादृशिगुणीभूतव्यङ्ग्ये किं काव्यम् ?

- (A) उत्तमोत्तमम्
- (B) उत्तमम्
- (C) मध्यमम्
- (D) अधमम्

39. अधोनिर्दिष्टेषु साध्यवसानालक्षणायाः उदाहरणं किं भवति ?

- (A) गङ्गायां घोषः
- (B) कुन्ताः प्रविशन्ति
- (C) गौरेवायम्
- (D) गौर्वाहीकः

40. व्यायोगे नायकः कीदृशः ?

- (A) धीरोदात्तः
- (B) धीरशान्तः
- (C) धीरोद्धतः
- (D) धीरललितः

41. मृच्छकटिकं कस्य रूपकस्य उदाहरणं भवति ?

- (A) नाटकस्य
- (B) प्रकरणस्य
- (C) डिमस्य
- (D) वीथ्याः

42. रौद्ररसस्य स्थायिभावः कः ?

- (A) उत्साहः
- (B) भयम्
- (C) जुगुप्सा
- (D) क्रोधः

43. भट्टनायकस्य भुक्तिवादः कस्य मतस्यानुकूलम् ?

- (A) मीमांसामतस्य
- (B) सांख्यमतस्य
- (C) न्यायमतस्य
- (D) वेदान्तमतस्य

44. मल्लिनाथेन काव्यस्यास्याष्टमसर्गपर्यन्तमेव व्याख्यानं रचितम् :-

- (A) रघुवंशस्य
- (B) किरातार्जुनीयस्य
- (C) कुमारसम्भवस्य
- (D) नैषधस्य

45. लक्ष्मीचाञ्चल्यमस्मिन्नुपवर्णितमस्ति -

- (A) शाकुन्तले
- (B) कादम्बर्याम्
- (C) हर्षचरिते
- (D) रघुवंशे

46. वीररसप्रधानं नाटकमिदम् -

- (A) स्वप्नवासवदत्तम्
- (B) वेणीसंहारम्
- (C) मालतीमाधवम्
- (D) नागानन्दम्

47. एनं “कवीनामिह चक्रवर्ती” इति वदन्ति विपश्चितः-

- (A) कालिदासः
- (B) श्रीहर्षः
- (C) वाल्मीकिः
- (D) बाणः

48. अधस्तनयुग्मानां समीचीनां तालिकां विचिनुत -

- (a) द्वाविंशतिसर्गात्मकम् 1. शिशुपालवधम्
- (b) विंशतिसर्गात्मकम् 2. रघुवंशमहाकाव्यम्
- (c) एकोनविंशति-सर्गात्मकम् 3. किरातार्जुनीयम्
- (d) अष्टादशसर्गात्मकम् 4. नैषधमहाकाव्यम्

(a) (b) (c) (d)

- (A) 3 1 4 2
- (B) 2 3 1 4
- (C) 1 4 3 2
- (D) 4 1 2 3

49. भवभूतिमहाकवेरिमां “निरर्गलतरङ्गिणी”ति वदन्ति -

- (A) स्रग्धरा
- (B) मन्दाक्रान्ता
- (C) शिखरिणी
- (D) वसन्ततिलका

50. “सरस्वती श्रुति महती महीयता”मिति केनोक्तम् ।

- (A) वाल्मीकिना
- (B) भवभूतिना
- (C) कालिदासेन
- (D) श्रीहर्षेण

